

eul_wid: tyc-ao

Ζώσιμος ὁ Πανοπολίτης · Zosimus of Panopolis

On the Use of Round Alum, Counterargument

Περὶ τοῦ χρηστέον στυπτηρία στρογγύλη ἀντίλογος

Period: Ὀψιμαρχαία Late Antique
Dialect: Κοινή τεχνική Technical Koine
Domain: Ἐπιστήμη Science
Format: Πραγματεία Treatise

- [17] ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΕΟΝ ΣΤΥΠΤΗΡΙΑΙ ΣΤΡΟΓΓΥΛΗΙ ΑΝΤΙΛΟΓΟΣ Ἐγνως ὅτι ἔν τὸ πᾶν, καὶ τοῦ παντὸς γέγονεν τὸ πᾶν. Ἰστέον δὲ καθὼς ἀπεδείξαμεν ἐν τοῖς προτέροις μου ὑπομνήμασιν ὅτι πάντα ὑφ' ἑν γενόμενα ἔν τι τῶν σωμάτων καλοῦσι, μάλιστα τὸν χαλκόν· καὶ σῶμα μαγνησίας φάσκουσιν οἱ φιλόσοφοι. [17]
- 2 172 Οὐ μόνον δὲ νεφέλη ποιεῖ τὸν χαλκὸν ἀσκίαστον, ἀλλὰ καὶ ὁ χαλκὸς ἀπεδείχθη τὰ ὅλα· ὥσπερ καὶ σῶμα τῆς μαγνησίας ἄρα μετὰ ὅλων πηγνυται. Λαβὼν γὰρ, φησὶν, ὑδράργυρον, πῆξον τῷ τῆς μαγνησίας σῶματι. Ἄρα οὖν τὴν νεφέλην ζητοῦμεν ἀναλαβεῖν τὸ πᾶν, ἵνα οὕτως πῆξωμεν; Πᾶσαι γὰρ αἱ γραφαὶ ἄνω καὶ κάτω «ἀναλαβὼν νεφέλην». Ἐμάθομεν δὲ ἐκ τῆς πείρας ὅτι εἰ μὴ χρυσὸς, καὶ ἄργυρος, καὶ κασσίτερος, καὶ μόλυβδος, καὶ ἡ νεφέλη οὐκ ἀναλαμβάνει. Καὶ λοιπὸν τί ποιοῦμεν τοὺς λίθους καὶ τὸν σίδηρον; Αἱ ἄλλαι γραφαὶ λέγουσιν· «Φάκινον δεῖ ποιεῖν τὸ πᾶν καὶ ἀναλαμβάνειν ὑδροκομίῳ.» Ἄλλοι δὲ οὕτως τὴν νεφέλην περιγίνονται· Ἐγώ γε νομίζω βέλτιον εἶναι κιννάβαριν συλλειοῦν· πλὴν, ὡς οἶδε τις αὐτὴν γεννῶσαν δι' ἐψήσεως ἥς χρήζει νεφέλην, καὶ οὕτως κατεργάζεται. Καὶ γὰρ οἰκονομούμενα ἐν τῷ ἡλίῳ τὰ εἶδη ὕδατι ἢ ὄξει νεφέλην ἀποτίκτουσιν· καὶ τοῦτο διὰ πείρας ἐπιστάμεθα. Καὶ πᾶσαι αἱ γραφαὶ καὶ Χύμης καὶ ἡ Μαρία φησὶν· θυεῖα μολιβδίνη καὶ δοῖδυξ μολιβδίνος· κιννάβαριν ὄξος λύει ἐν ἡλίῳ ἕως γένηται νεφέλη· ὁμοίως καὶ ἐπὶ κασσιτέρου πάλιν τὸ αὐτό· πάλιν δὲ ἐψόμενα ἦτοι καίόμενα ἢ πηγνύμενα ἢ βαπτόμενα, εἰώθασιν ἀναδιδόναι μάλιστα τὴν νεφέλην, ἔαν τεχνικῶς ἐψηθῇ· καὶ ὅπερ κάμνει τις τῇ τῶν ὅλων ἀναλήψει, ταῦτα ἡ κιννάβαρις δυνάμει οὖσα, νεφέλην δρᾷ, καὶ διαβαίνει, μετὰ πάντων λειωθεῖσα. Ἀλλ' ἴσως ἐρεῖ τις ὅτι βέλτιον τὴν νῦν πεπηγμένην συλλειοῦν νεφέλην ἰουμένην, ὅτι ἀπλὴν πῆξιν αἱ γραφαὶ οὐ λέγουσιν, ἀλλὰ τὴν κατὰ πάντων λευκὴν ἐπιβληθεῖσαν τῷ ἡμετέρῳ χαλκῷ ποιεῖν αὐτὸν ἄσκιον ἄργυρον. [25]
- 2 173 Οὕτως ὁ κατὰ παντῶν Στέφανος, τοτέστιν καθ' ὅλων τῶν εἰδῶν τὴν ἀπλὴν φαντάζεται· εἰ δὲ καὶ ἀπλὴν λέγουσιν, ἴστε πάντες ὡς οὐδὲν δρῶσιν· προσεκπνεύσασα γὰρ διὰ τῆς πῆξεως εἰς τὸ πῦρ, καὶ ἀπολέσασα τὸ πνεῦμα τὸ βαπτικόν, οὐδὲν δρᾷ. Ἡ δὲ κιννάβαρις ἐψομένη μετὰ τῶν εἰδῶν οὐκ ἀπολεῖται τὸ πνεῦμα· διωκόμενον γὰρ αὐτῆς τὸ πνεῦμα, τοτέστιν ἡ νεφέλη ὑπὸ τοῦ πυρὸς, καὶ ἀναδιδομένη εἰς φυγὴν κατέχεται ὑπὸ τῶν συγγενῶν καὶ διωκόντων αὐτὴν σωμάτων, μάλιστα τοῦ κασσιτέρου. Ἐχομένον τινα συνηγοροῦντα, ἃ δεῖ χρῆσασθαι στυπτηρία στρογγύλη ἀντὶ νεφέλης. Καὶ ἡ Μαρία συνηγορεῖ λέγουσα· «Αἱ δὲ χύσεις τῶν καταβαφῶν γίνονται ἐν ληκυθίοις χλωροῖς, τὸ πῦρ ἐκ προσαγωγῆς.» Ἡ δὲ κάμινος φουρνοειδὴς, ἔχουσα

ἄνω τοὺς μαζοὺς. Ἐὰν δὲ μὴ εὐπορήσης, βάλε στυπτηρίας στρογγύλης τὸ διπλοῦν, ἤγουν
κινναβάρει χρωϊσάμενον, τὸ αὐτὸ δρᾶσαι κάλλιον· ἐπειδὴ μετὰ ἄλλων φακινίνων καὶ εὐεργές.
Ἡ γὰρ νεφέλη ἀναλαβοῦσα μόνον τὰ δ' σώματα. Λέγουσι γὰρ τινες ὅτι καὶ ἐκ τῶν ἄλλων
σωμάτων ἀναλαμβάνεται, καὶ μάλιστα τῆς χρυσοκόλλης· ἐγὼ δὲ οἶδα ὅτι μόνον χρυσόκολλα
οὐκ ἀναλαμβάνει, ἀλλὰ τάχα οὐδὲ ζῶντα καὶ ἐκλειωθέντα τὰ σώματα πάντα φέρουσι τὴν
νεφέλην. Ὅτι παρὰ Ἀγαθοδαίμονος εἴρηται ὅτι ἡ χρυσόκολλα καὶ ἡ νεφέλη φίλαι ἀλλήλων
εἰσὶν· καὶ ἀναλαμβάνει αὐτήν. Καὶ ἡ μὲν ὥς τὰ ῥινίσματα [φίλαι ἀλλήλων], ἡ δὲ οὐδὲ διὰ τῆς
συλλειώσεως τῆς κιννιβάρεως ἔχει τὴν φιλίαν. Ἀμφοτέρω γὰρ ξηρὰ ὄντα συλλειοῦνται, καὶ
κατὰ τοῦτο φίλαι εἰσὶν. Πάλιν δὲ, δυνάμει οὔσα, νεφέλη τὸν δυνάμει χαλκὸν ἀπεργάζει· καὶ
εὐρίσκονται φίλαι. Δεῖ δὲ ζητεῖν ὅπως τὰ πάντα ἀναλήψεται ἡ νεφέλη, οὐ μόνον ζῶντα
λελησμένα σώματα, ἀλλὰ καὶ κεκαυμένα. ^[25]

2 174 Καὶ γὰρ τῇ ἀληθείᾳ καὶ μέταλλα ἀναλαμβάνει, μάλιστα ὅσα χαλκοῦ γένεσιν ἔχουσι. Εἰ δὲ οὐκ
εὐπορεῖς, βάλλε κινναβάρεως τὸ διπλοῦν· πάντων δὲ εὐπορία. Τὸν δὲ καὶ νοῦν ὁ φιλόσοφος
αἰνίττεται. Δεῖ σε οὖν πάντα ἐπινοεῖν, ἐν πρώτοις δὲ μὴ ἀργεῖν ἀπὸ τῆς τέχνης· ἡ γὰρ μελέτη
ἐπὶ τὴν ἀληθινὴν ὁδὸν ἄγει. Ταῦτα δέ μοι λέλεκται, δεῖξαι βουλομένῳ ὅτι τάχα καὶ ἡ
στυπτηρία στρογγύλη ὁμοίως δρᾷ, καθὼς εἶπε μάλιστα καὶ ἡ θεία Μαρί α . ^[5]